

[Начало](#) > ... > [Търсене На Практикуващи Юристи](#) > [Видове Юридически Професии](#) > Poland

Видове юридически професии

Съдържание,
предоставено от
Полша

Полша

Настоящата страница ви предоставя обща информация за юридическите професии в Полша.

Прокурори

Организация

Структурата, описана по-долу, обхваща публичната прокурорска служба и други свързани с нея служби въз основа на Закона от 9 октомври 2009 г.

Публичната прокурорска служба на Полша обхваща:

- Главния прокурор (Prokurator Generalny);
- прокурори в общите отделения на прокуратурата и военни прокурори, които се отчитат на главния прокурор;
- прокурори от Института за националната памет (Instytut Pamięci Narodowej) и Комисията за преследване на престъпления срещу полския народ (Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu).

Главният прокурор е най-висшият орган в прокурорската служба и се назначава от президента на Полша от списък с кандидати, препоръчани от Националния съдебен съвет и Националния съвет за прокуратурата. Главният прокурор представя на министър-председателя годишен доклад за дейностите на прокуратурата. Прокурорите от общите и военните организационни отделения на прокурорската служба се назначават от Главния прокурор от списък с кандидати, съставен от Националния съвет за прокуратурата.

Общите отделения на публичната прокурорска служба са разделени на четири нива:

- Службата на главния прокурор;
- Апелативна прокуратура (prokuratura apelacyjna)
- Окръжна прокуратура (prokuratura okręgowa)
- Районна прокуратура (prokuratura rejonowa)

Прокурорите от военните отделения са разделени на три нива:

- Висша военна прокуратура (Naczelna Prokuratura Wojskowa)
- Окръжни военни офиси на прокуратурата (Wojskowe Prokuratury Okręgowe)
- Гарнизонни офиси на прокуратурата (Wojskowe Prokuratury Garnizonowe)

Публичните прокурори от Института за националната памет и Комисията за преследване на престъпления срещу полския народ (Instytut Pamięci Narodowej - Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu) са организирани по следния начин:

- Публични прокурори от Главната комисия за преследване на престъпления срещу полския народ (Główna Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu);

- Публични прокурори от отделите на Главната комисия за преследване на престъпления срещу полския народ (Główna Komisja ds. Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu);
- Публични прокурори от Бюрото по контрол (Biuro lustracyjne);
- Публични прокурори от отделите на Бюрото по контрол (Biuro lustracyjne);

В полската съдебна система се прави разлика между публични прокурори, които са професионални прокурори, назначени от главния прокурор, и частни прокурори, които участват като страни по наказателноправни производства и които, съгласно процедурните правила, могат да подпомагат публичните прокурори в тяхната работа.

В рамките на съдебната система съществуват различни професионални асоциации. Сред тях са Съветът на прокурорите (Rada Prokuratorów) в Службата на главния прокурор, събрания и съвети в рамките на апелативните прокуратури. Тези органи обаче не са публични и са организационни по характер, и не разполагат със свои уебсайтове, нито предоставят електронни услуги.

За повече информация относно публичната прокурорска служба в Полша, моля посетете уебсайта на [Службата на главния прокурор](#).

Роля и задължения на публичната прокурорска служба:

Основните задължения на публичната прокурорска служба са да осигури спазването на законите и да упражнява надзор при наказателните производства.

Публичните прокурори изпълняват поставените им задачи основно чрез:

- образуване, водене и надзор на досъдебното наказателно производство;
- упражняване на функциите на публичен прокурор в съда;
- образуване на производства по наказателни и граждански дела, внасяне на искове и участие в съдебното производство по граждански, трудови и социалноосигурителни дела, ако е необходимо, с цел осигуряване на върховенството на закона, защита на общественния интерес и собствеността или правата на гражданите;
- предприемане на законово установените мерки за правилно и еднакво прилагане на закона;
- извършване на разследване по въпроси, свързани с престъплението и предприемане на мерки за борба с престъпността и нейното предотвратяване;
- събиране, обработване и анализ на данни, извлечени от проведени или контролирани разследвания съгласно закона;
- сътрудничество с държавните органи с цел предотвратяване на престъпления и други нарушения на правото
- сътрудничество и участие в производства, координирани от международни организации за целите на правоприлагането и предотвратяването на престъпления.

Роля и задължения на публичните прокурори:

Публичният прокурор е задължен да действа в рамките на закона, воден от принципа за непристрастност и еднакво третиране на всички граждани. Публичните прокурори, въпреки йерархичната организация на публичната прокурорска служба, са независими при изпълнението на официалните си задължения. Публичните прокурори не могат да бъдат политически обвързани или да са професионално заети другаде и са задължени да подобряват непрестанно професионалните си квалификации.

Публичните прокурори се занимават основно с наказателни дела. Понякога те също участват в граждански дела, засягащи основно установяването на бащинство, отнемане на родителски права, правна недееспособност и административни дела, които обикновено са свързани със законодателството в областта на недвижимото имущество или строителството. Във всяка окръжна прокуратура има публичен прокурор, специализиран в сферата на международното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

Обикновени съдилища

Организация

Обикновените съдилища в Полша са:

- районните съдилища;
- окръжните съдилища;
- апелационните съдилища.

Обикновените съдилища раздават правосъдие (по дела извън компетентността на административните съдилища, военните съдилища и Върховния съд) и изпълняват задълженията си, свързани с правораздаването, възложени им от закона. Съдебните решения подлежат на съдебен контрол от Върховния съд в съответствие със закона.

Районните съдилища са компетентни за една или няколко общини (в надлежно обосновани случаи няколко районни съдилища могат да функционират на територията на една община, напр. в големите градове).

Окръжният съд е въззивната инстанция за районните съдилища, както и съд от първа инстанция по определени типове дела. Той е компетентен за поне две районни съдилища (по административния му район).

Когато дадено дело се гледа на първа инстанция пред окръжния съд, евентуална жалба по него се разглежда пред апелативния съд. Апелативният съд е компетентен за поне две окръжни съдилища (в неговата териториална компетентност).

Съдът се председателства от съдия-председател. Председателят на съда се назначава за определен мандат (четири години в районните съдилища и шест години в окръжните и апелативните съдилища).

Юридически професии в съдилищата

В Полша обикновените съдилища раздават правосъдие (по дела извън компетентността на административните съдилища, военните съдилища и Върховния съд) и изпълняват задълженията си, свързани с правораздаването, възложени им от закона. Правораздаването е запазено право на съдиите. Други задължения, свързани с правосъдието, извън правораздаването, се поемат от съдебните чиновници и висшите съдебни чиновници (и могат да бъдат изпълнявани от съдиите, ако съдебните чиновници са възпрепятствани да го сторят).

Съдии

В полската съдебна система се прави разлика между професионални съдии и непрофесионални съдии.

Съдиите се занимават с правораздаване. Те се назначават за неопределен период от президента на републиката по предложение на Националния съдебен съвет.

При изпълнението на своите задължения съдиите са независими и се подчиняват единствено на Конституцията и законите.

Независимостта на съдилищата и съдиите е гарантирана от [Националния съдебен съвет](#), създаден от Конституцията.

Независимостта на съдиите се гарантира от съдийския имунитет и неопределения срок, за който се назначават, както е предвидено в Конституцията.

Съдиите подлежат на дисциплинарни наказания, ако нарушат професионалните си задължения. Дисциплинарни въпроси, засягащи съдии, се разглеждат на първа инстанция в апелативните съдилища и на втора — пред Върховния съд.

Непрофесионални съдии

Ролята на непрофесионалните съдии в правораздаването е уредена в Конституцията на Полша. Непрофесионалните съдии са независими и, както професионалните съдии, се подчиняват единствено на Конституцията и законите. Непрофесионалните съдии имат еднакви права с професионалните при разглеждането на съдебните спорове. За разлика от съдиите обаче непрофесионалните съдии не могат да председателстват процес или заседание или (по принцип) да изпълняват задължения извън даден процес.

Както в гражданските, така и в наказателните производства, по принцип заседанията се провеждат в присъствието на един съдия, т.е. без участието на непрофесионални съдии. При все това и двата закона, уреждащи двата типа процедура, предвиждат категории дела, които поради социалното си значение се разглеждат с участието на непрофесионални съдии.

Непрофесионалните съдии се назначават от общинските съвети в рамките на териториалната компетентност на съда, към който са причислени. Мандатът им е четири години.

Съдебни чиновници

Съдебните чиновници се назначават в районните и окръжните съдилища, за да изпълняват свързани с правосъдието задължения, възложени на съдилищата по закон. Съдебните чиновници се назначават на поста им считано от датата, посочено в документа за назначаване. Те се назначават от председателя на апелативния съд.

В гражданското производство съдебните чиновници изпълняват правомощията на съда в рамките на задълженията, които са им възложени, освен ако законът не предвижда друго. При все това в наказателни производства, производства, засягащи дребни нарушения и данъчни нарушения, съдебните чиновници имат право да правят препоръки и в определените от закона случаи да издават решения и постановления.

Съдебните чиновници са членове на персонала на съда и като такива могат да изпълняват съдебни задължения и да действат от името на съда в рамките на предоставените им правомощия. В рамките на предоставените им правомощия съдебните чиновници са независими по отношение на същината на съдебни решения и постановления, предвидени в закона. Тази независимост означава, че съдебната им дейност е организационно и функционално отделена от дейността на други органи, за да се осигури, че изпълняват възложените им от закона задължения по независим начин.

[Информационен лист за съдебните чиновници](#) (374 Kb)

Съдебни помощници

Съдебните помощници подготвят съдебните заседания и осигуряват гладкото вътрешно функциониране на съда (включително правораздаването и други съдебни задължения). Кандидатите се избират посредством конкурс.

[Информационен лист за съдебните помощници](#) (374 Kb)

Съдебни секретари

Съдебните секретари се назначават във всички обикновени съдилища и изпълняват задачи, свързани с административната подкрепа на съдилищата, различни от задачите, запазени за други професионални групи — например водят протокола на заседанията, организират съдебния секретариат и подпомагат съдиите. Техните права и задължения, както и условията им на работа, се определят от Закона за съдебния персонал и от публичния прокурор. Кандидатите се избират посредством конкурс.

[Информационен лист за съдебния персонал](#) (379 Kb)

Организация на юридическите професии

Адвокати

Адвокатите в Полша предоставят правни услуги, свързани със защитата на правата и свободите на гражданите. Адвокатите предлагат правна помощ и подготвят правни становища. Освен това те осигуряват представителството на страните по наказателни, граждански, семейноправни дела и дела, свързани с непълнолетни лица, дела във връзка с трудовото и социално-осигурителното право, както и производства пред Върховния административен съд.

В Полша не съществува официална професионална специализация — всеки адвокат може да избере областта, в която да специализира. При все това, тъй като полското право гарантира назначен от държавата защитник за страни в затруднено финансово положение, адвокатът трябва да може да предоставя правни услуги по въпроси от различни правни области.

Съществуват 24 окръжни адвокатски колегии и Полската адвокатска колегия, която функционира на национално ниво. Тези професионални асоциации представляват и защитават професионалните права на адвокатите, отговарят за подобряването на професионалните умения на адвокатите, за осигуряването на професионалното обучение за адвокатите стажанти, за установяването и популяризирането на правилата за професионално поведение, както и за гарантирането на тяхното спазване.

Бази данни с правна информация

За повече информация можете да посетите уебсайта на [Полската адвокатска колегия](#).

Юрисконсулти

Юрисконсултите предоставят правни консултации на фирми, други предприятия, отдели на организации и физически лица. Те предлагат правна помощ и подготвят правни становища. За разлика от адвокатите, те могат да са служители на други страни. От 1 юли 2015 г. адвокатите и юрисконсултите разполагат с едни и същи процесуални права — юрисконсултите могат да бъдат правни съветници за защитата в наказателни производства, освен ако не са наети от други страни. Те могат също да участват по дела, засягащи дребни нарушения и да са правни съветници в дисциплинарни производства.

Професионалната асоциация на юрисконсултите включва 19 окръжни камари на юрисконсултите и Националната камара на юрисконсултите, която действа на национално ниво. Тези професионални асоциации представляват и защитават професионалните права на юрисконсултите, отговарят за подобряването на професионалните им умения, за осигуряването на професионалното обучение за юрисконсултите стажанти, за установяването и популяризирането на правилата за професионално поведение, както и за гарантирането на тяхното спазване.

Бази данни с правна информация

За повече информация можете да посетите уебсайта на [Националната камара на юрисконсултите](#).

Нотариуси

Организация

Министърът на правосъдието назначава нотариусите и определя към коя кантора ще бъдат назначени, след като получи молба от съответното лице и след консултация със съвета на съответната камара на нотариусите. Министърът на правосъдието също има право да отстранява нотариуси.

Министърът поддържа регистър на нотариалните кантори и определя максималните ставки за нотариалните сделки.

Нотариусите са обединени в професионални асоциации, които включват 11 нотариални камари и Националната камара на нотариусите.

Роля и задължения

Нотариусите извършват актове, които страните са длъжни или желаят да сключат в нотариална форма (например прехвърляне на недвижимо имущество).

Нотариусите са гарант за доверието в правните сделки и законността на актовете. Като лица с обществено доверие, които действат от името на държавата, нотариусите трябва да гарантират сигурността на сделките с недвижими имоти.

Нотариусите извършват следните нотариални задачи: Изготвяне на нотариални актове, удостоверения за наследници и други удостоверения, внасяне на декларации, изготвяне на възражения срещу запис на заповед и чекове, съхраняване на пари в брой, ценни книжа, документи и информация на информационен носител, вписване на данни и издаване на дубликати и извлечения от документи, изготвяне на нотариални актове, декларации и други документи по искане на страни и извършването на други дейности, уредени в отделни разпоредби.

Нотариалните сделки, извършени от нотариус в съответствие със закона, се считат за официални документи.

Нотариусите извършват дейността си в индивидуални нотариални кантори. Нотариус може да ръководи само една кантора, докато няколко нотариуса могат заедно да основат обща кантора в съответствие с правилата, уреждащи гражданскоправните партньорства. В такъв случай обаче всеки нотариус извършва дейност от свое име и носи отговорност за собствените си проведени сделки.

Бази данни с правна информация

За повече информация можете да посетите уебсайта на [Националната камара на нотариусите](#) (не е налична информация на английски език).

Други юридически професии

Полското право предвижда следни юридически професии: съдебни изпълнители.

Съдебни изпълнители

По полското право съдебните изпълнители са служители по съдебното принудително изпълнение. Те също имат статут на държавни служители, защото той им предоставя достатъчна легитимация за изпълнение на задълженията им, които засягат значително гражданските права и свободи. Тези задължения включват преди всичко принудителни мерки, необходими за изпълнението на съдебни решения и прилагането на практика на конституционното право на справедлив процес.

Правомощията на съдебните изпълнители включват извършването на изпълнителния процес по граждански дела.

Те се назначават от Министъра на правосъдието от списък с предварително подбрани кандидати, които трябва да изпълняват изискванията, предвидени в Закона за съдебните изпълнители и изпълнителния процес. Тези изисквания включват притежаването на диплома по право, преминаването на стаж, издържането на изпит за съдебен изпълнител и преминаването на пробен срок от поне две години като помощник съдебен изпълнител.

Министерството на правосъдието, председателите на съдилищата, в които действат съдебните изпълнители, и асоциациите на съдебните изпълнители — Националният съвет на съдебните изпълнители и съветите на камарите на съдебните изпълнители — упражняват контрол върху действията на представителите на тази юридическа професия.

Вж. уебстраницата на [Министерството на правосъдието](#) и на [Националният съвет на съдебните изпълнители](#).

Организации, предоставящи юридически услуги про боно (безплатно)

Голям брой организации предоставят такива услуги в Полша. Те включват:

- „Blue Line“ — под егидата на Министерство на семейството, заетостта и държавната политика, чиято цел е да се бори с домашното насилие. За повече информация можете да посетите уебсайта на [Blue Line](#) или да се свържете с тях на телефон +48 22 668 70 00.
- Безплатна правна помощ може да бъде получена и от правните клиники, които се управляват от студенти от асоциации, действащи към правните факултети на всички големи университетите в Поша.

■ Последна актуализация: 29/11/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.